

Scenariusz zajęć nr 52

Temat: Poznajemy sztukę ludową naszego regionu.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- opisuje wybrane elementy sztuki ludowej swojego regionu,
- używa form grzecznościowych w rozmowie z inną osobą (np. artystą ludowym, członkinią koła gospodyń wiejskich, pracownikiem muzeum etnograficznego),
- śpiewa piosenkę ludową „W moim ogródeczku”,
- odpowiada poprawnie na pytania dotyczące treści obejrzanego filmu,
- sprawnie posługuje się nożyczkami, wykonując pracę plastyczną techniką wykorzystywaną przez twórców ludowych - wycinankę,
- dodaje i odejmuje w zakresie 100, rozwiązując proste zadanie tekstowe na porównywanie różnicowe,
- mnoży i dzieli w zakresie 100.

Środki dydaktyczne:

- zdjęcia ze źródeł ogólnodostępnych: tańczących ludzi w strojach ludowych, śpiewającego zespołu ludowego, ludzi siedzących przy ognisku opowiadających legendy, książki, serwety zrobionej na szydełku lub serwety wyszywanej, tkaniny, stroju ludowego z danego regionu Polski, skórzanego paska, ozdobnej podkowy lub innego wyrobu kowalskiego
- napisy do zdjęć: muzyka, taniec, legendy, poezja i bajki, tkaniny, ozdobne hafty i koronki, stroje ludowe, wyroby kaletnicze, wyroby kowalskie
- nagranie muzyczne z piosenką „W moim ogródeczku”
- tekst piosenki „W moim ogródeczku”
W moim ogródeczku rośnie różyczka
Napój mi Maniusiu mego kunicka
Nie chcę, nie napoję, bo się kunia boję

Bo się kunia boję, bom jesce młoda

Nie chce nie napoi, bo się kunia boi
Bo się kunia boi, bo jesce młoda (x2)

W moim ogródecku rośnie rozmaryn
Powiedz mi Maniusiu, kto cie omanił?
Jasieńkowe ocka, jasieńkowe ocka
Bo się w mojem sercu tak zakochały

Jasieńkowe ocka, jasieńkowe ocka
Bo się w jej serdusku tak zakochały (x2)

W moim ogródecku rośnie jagoda
Powiedz mi Maniusiu, cyś była młoda?
Ja zem była młoda jak w boru jagoda
Jak w boru jagoda, kochanecku mój

Ona była młoda, jak w boru jagoda
Jak w boru jagoda, kochanecku jej (x2)

W moim ogródecku rośnie lilija
Powiedz mi Maniusiu, czy będziesz moja
Skądże ja mam wiedzieć i tobie powiedzieć
Skądże ja mam wiedzieć cy mnie mama da

Skądże ma to wiedzieć i tobie powiedzieć
Skądże ma to wiedzieć cy ją mama da (x2)

- film z puli multimediiów IWTL p.t. „Wycinanka”,
- kolorowy papier,
- nożyczki,
- Słownik języka polskiego PWN,
- liczmany po 25 dla każdego ucznia- liczmany przynoszą uczniowie,
- animacja 1,

Animacja przedstawia dzieci chodzące po wąskich ścieżkach między drewnianymi chatami, które zbierają do koszyczka żółte i czerwone gwiazdki lutowe,

- grafika 1,

Grafika przedstawia gablotę muzealną, w której widnieje 7 wycinanek czerwonych oraz 8 wycinanych żółtych.

- ćwiczenie interaktywne,

Na środku na górze ekranu pojawia się działanie dotyczące mnożenia albo dzielenia, na dole pojawiają się dwie odpowiedzi w polach przypominających haftowaną serwetę, jedna poprawna, a druga błędna. W prawym dolnym rogu znajduje się koszyk na serwety. Uczeń musi przeciągnąć serwetę z właściwym wynikiem do koszyka. Jeśli jest właściwa chowa się do koszyka, jeśli błędna jest wyrzucana z koszyka poza ekran. Działania i odpowiedzi do ćwiczenia:

działanie	dobra odp.	zła odp.
5x5	25	23
4x3	12	15
1x8	8	9
2x9	18	19
3x8	24	25
4x8	32	23
5x7	35	40
6x6	36	42

7x7	49	42
-----	----	----

działanie	dobra odp.	zła odp.
25:5	5	7
90:9	10	9
81:9	9	8
72:8	9	8
64:8	8	7
50:5	10	5
49:7	7	6
36:6	6	7
28:4	7	8

- nożyczki,
- 5 kolorowych kół,
- kilka skakanek lub sznurek,
- komputery/tablety.

Metody i techniki nauczania: ćwiczenia praktyczne, metoda programowa z użyciem tabletu/komputera, metoda realizacji zadań wytwórczych, metoda heurystyczna Polya.

Formy:

- indywidualna
- zespołowa
- zbiorowa.

Przebieg zajęć:

Etap wstępny

Przed przeprowadzeniem zajęć należy zaprosić osobę, która opowie uczniom o sztuce ludowej.

Do tablicy przychepione są zdjęcia elementów sztuki ludowej oraz napisy opisujące zdjęcia. Nauczyciel prosi dzieci o dopasowanie podpisów do zdjęć.

Nauczyciel zadaje dzieciom pytania:

- Jak myślicie, o czym będziemy dzisiaj rozmawiać podczas lekcji?
- Jak możemy nazwać te wszystkie elementy razem?

Jeśli uczniowie nie podadzą nazwy nauczyciel naprowadza ich, iż są to wytwory sztuki ludowej.

Etap realizacji

Zadanie 1

Nauczyciel zapisuje zdania na tablicy:

1. Folklor to kultura życia codziennego.
2. Folklor to ludowa twórczość artystyczna.
3. Folklor to kultura polegająca na śledzeniu trendów obowiązujących w sąsiednich krajach.

Chętni uczniowie wskazują poprawne stwierdzenie oraz uzasadniają swoją wypowiedź. Po wystąpieniach dzieci nauczyciel lub chętny uczeń odnajduje w *Słowniku języka polskiego* PWN pojęcie folklor i odczytuje je. Dzieci porównują obydwie wyjaśnienia.

Zadanie 2

Spotkanie z ciekawym człowiekiem, zaproszonym wcześniej przez nauczyciela.

Faza 1

Nauczyciel pyta uczniów: „Jak powinniśmy zwracać się do innych osób?”, „Jakie znacie zwroty grzecznościowe?”.

Faza 2

Następnie informuje uczniów, iż spotkają się z ciekawą osobą, mającą związek ze sztuką ludową (artystą ludowym, członkinią koła gospodyń wiejskich, pracownikiem muzeum etnograficznego). Uczniowie wspólnie z nauczycielem układają pytania do rozmowy z gościem, ze szczególnym uwzględnieniem zwrotów grzecznościowych. Uczeń zdolny zapisuje pytania na tablicy.

Faza 3

Przeprowadzenie wywiadu z gościem.

Faza 4

Podsumowanie wywiadu. Uczniowie żegnają gościa i dziękują mu za przybycie, następnie uwieczniają wywiad w formie mapy myśli.

Zadanie 3

Nauka piosenki „W moim ogródeczku”. Nauczyciel odtwarza nagranie muzyczne z piosenką „W moim ogródeczku”, po czym zadaje dzieciom pytania:

- O czym opowiada ta piosenka?
- Jakie są jej charakterystyczne elementy?
- Czy potraficie rozpoznać instrumenty muzyczne, na których odgrywana jest melodia?
- Jak uważacie, ta piosenka jest smutna czy wesoła?
- Jaki typ muzyki reprezentuje ta piosenka?

Następnie nauczyciel rozdaje dzieciom tekst piosenki. Wszyscy uczniowie czytają tekst po cichu, kolejno jeden ochotnik czyta go na głos. Wychowawca rytmicznie mówi poszczególne wersy pierwszej zwrotki oraz refrenu (z wykłaskiwaniem), uczniowie powtarzają (każdy wers osobno). Nauczyciel śpiewa całą piosenkę, uczniowie nucą melodię - mormorando, następnie

na sylabach „la-la”. Wychowawca śpiewa poszczególne wersy pierwszej zwrotki oraz refrenu- dzieci powtarzają. Kolejno następuje wspólna próba śpiewania piosenki.

Zadanie 4

Oglądanie filmu np. „Wycinanka”

Nauczyciel zadaje dzieciom pytania:

- Jakimi nożycami wycinamy wycinanki? (do strzyżenia owiec)
- Na ile części składamy papier, aby wyciąć wycinankę? (8)
- Od ilu lat bohaterka filmu zajmuje się tworzeniem wycinanek? (30 lat)
- Jakie cechy powinna mieć osoba tworząca wycinankę? (cierpliwość, staranność, dokładność)
- W jaki sposób zdobimy wycinanki? (Za pomocą kolorowego papieru)
- Czy każde dziecko jest w stanie wykonać wycinankę? (tak)
- Jakie rodzaje wycinanek wymienia bohaterka filmu? (ażurowe, ażurowe w koguty, ażurowe w kwiaty, tasiemki, kodry tematyczne przedstawiające: obrzędy kościelne, prace polowe, prace domowe, tradycje weselne)

Zadanie 5

Wykonanie wycinanki. Uczniowie wykonują ażurową wycinankę z kolorowego papieru na bazie koła. Następnie przyczepiają swoje prace za pomocą pinezek do tablicy korkowej, tworząc wystawę.

Zadanie 6

Animacja nr 1.

Uczniowie rozwiązują wspólnie zadanie z treścią.

Zadanie tekstowe: Podczas wycieczki do muzeum sztuki ludowej uczniowie dostali od przewodnika zadanie. Musieli odnaleźć jak najwięcej wplecionych ze słomy gwiazdek lutowych ukrytych na terenie obiektu. Na wykonanie zadania mieli godzinę. Uczniowie zebrali 27 gwiazdek ośmioramiennych, 15 gwiazdek dwunastoramiennych oraz 3 wplecione

ze słomy ludziki. Podczas poszukiwań w wyniku upadku Jasia 9 ośmioramiennych gwiazdek wypadło z koszyka. Po przybyciu na miejsce zbiórki przewodnik zapytał dzieci, ile ludowych gwiazdek zebrali?

Nauczyciel zadaje dzieciom pytania:

- O czym było zadanie?
- Czego chciał się dowiedzieć przewodnik muzeum?

Uczniowie otrzymują na kartkach treść zadania, po cichu czytają jego treść.

Nauczyciel pyta uczniów:

- Czego chcesz się dowiedzieć?
- Co wiesz z zadania?

Uczniowie w parach manipulują swoimi liczmanami, ilustrując treść zadania.

Nauczyciel: „Włóż do koszyka tyle ośmioramiennych gwiazdek, ile zebrały dzieci; tyle dwunastoramiennych gwiazdek ile zebrały dzieci; tyle słomianych ludzików ile zabrały dzieci; odłóż tyle ośmioramiennych, ile wypadło dzieciom z koszyka.”

Nauczyciel zadaje uczniom pytania:

- Czy wszystkie dane są nam potrzebne do rozwiązania zadania?
- Co możemy zrobić z tą informacją?

Układanie planu rozwiązywania zadania na organigramie.

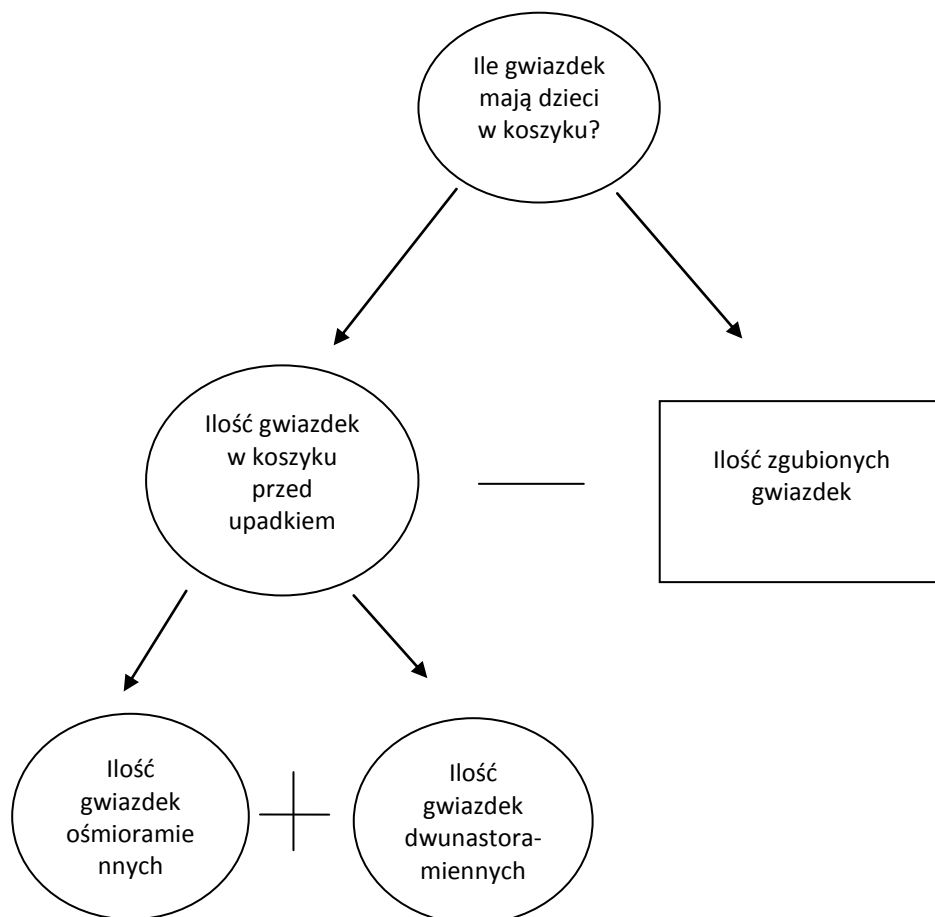
Nauczyciel pyta dzieci:

- Co chcesz obliczyć?
- Co musisz wiedzieć, żeby to obliczyć?
- Co należy zrobić, żeby to obliczyć?
- Czy wiesz, jaka jest ilość tych gwiazdek?

- Co należy zrobić, żeby dowiedzieć się, ile gwiazdek miały dzieci przed upadkiem Jasia?

Wykonanie planu rozwiązania zadania. Nauczyciel: „Jeżeli mamy już sporządzony plan, możemy przystąpić do rozwiązywania zadania”. Zadaje uczniom pytania:

- Jakie postawimy pytanie?

Nauczyciel: „Podkreślicie pytanie w treści zadania, niech jedna chętna osoba odczyta je na głos. Zapiszcie działania matematyczne w swoich zeszytach. Chętny uczeń zapisze je na tablicy. Sformułujcie odpowiedź i zapiszcie ją w zeszytach. Jedna osoba zapisze ją na tablicy.”

Sprawdzanie wyniku. Nauczyciel pyta dzieci: „Jak można sprawdzić, czy poprawnie rozwiązaliśmy zadanie?” Uczniowie wykonują działanie odwrotne w celu sprawdzenia wyniku. Zapisują je w zeszytach.

Refleksja nad rozwiązaniem. Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: „Czy to zadanie można było rozwiązać inaczej (krócej)?”

Zadanie 6

Karta pracy nr 1.

Etap końcowy

„Koło umiejętności”. Na podłodze ze sznurka, kilku skakanek lub linki ułożone jest koło. Uczniowie stoją po jego zewnętrznej stronie. Nauczyciel kolejno czyta zdania:

- wiem, czym jest folklor,
- wymieniam elementy sztuki ludowej,
- wiem, jak powstaje wycinaka,
- potrafię wykonać wycinankę,
- wiem, czym zajmuje się (tu należy wstawić osobę, która była gościem podczas zajęć)
- śpiewam piosenkę „W moim ogródeczku”,
- dodaję i odejmuję w zakresie 100,
- mnożę i dzielę w zakresie 100.

Jeżeli uczniowie uważają, że potrafią wykonać odczytane polecenie lub posiadają określoną wiedzę, wchodzą do środka koła, jeżeli potrzebują większej liczby ćwiczeń, zostają na swoich miejscach.

Dodatkowo

Uczeń zdolny: w zadaniu 6 rozwiązuje zadania w karcie pracy 1a.

Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: w zadaniu 6 rozwiązuje zadania w karcie pracy 1b.

